

Anotace

Diplomová práce „Kapitulní kostel Povýšení sv. Kříže v Litomyšli“ nejprve stručně seznamuje s dějinami Litomyšle, které předcházely a jsou důležité pro pochopení pozdějšího období – založení kláštera augustiniánů poustevníků. Jedná se především o klášter benediktinů a poté premonstrátů. Roku 1344 bylo v Litomyšli založeno biskupství (1. kapitola). Druhý zdejší biskup Jan II. ze Středy zde roku 1356 založil augustiniánský klášter spolu s kostelem Povýšení sv. Kříže (2. kapitola). V období husitství došlo k důležité změně ve významu zmiňovaného kostela – roku 1448 sem byla přenesena fara od zničeného kostela sv. Klimenta (3. kapitola). V práci nechybí popis stavební historie kostela, jehož stavba trvala 20 let a úpravy pokračovaly až do doby husitské (4. kapitola). Do začátku 20. století měly kostel na starosti mnohé šlechtické rody, které zároveň vlastnily litomyšlské panství (5. kapitola). Až do 20. století kostel procházel četnými opravami a také několika podstatnými přestavbami (6. kapitola). Na počátku 20. století byl litomyšlskému děkanství udělen titul proboštství. O několik desítek let později bylo usilováno o radikální přestavbu kostela v gotickém stylu, ke které však již nedošlo (7. kapitola). V devadesátých letech pak byla provedena kompletní rekonstrukce chrámu i přílehlé budovy proboštství (8. kapitola). Hlavním přínosem této práce má být prezentace dějin kostela v širším pohledu, než v jakém ji nabízejí jiné publikace.

Klíčová slova

Augustiniánský klášter, Jan II. ze Středy, husitství, přestavba kostela, proboštství